

ALLHAT-studien i Tidsskriftet var også blandet med sleivspark mot norske spesialister med velrenommert forskning (2). Insnuerende beskyldninger er blitt rettet mot flere av oss, men er tilbakevist (3).

I januar 2004 brakte Kunnskapscenteret Curt Furberg til Norge for at vi skulle ha en vennlig debatt i kjølvannet av Stortingets vedtak. Mot min viten ble hans insinuasjoner om mine motiver kringkastet på TV Norge og trykt med krigstyper i Dagens Medisin. Dagbladet hengte seg på. På Kunnskapscenterets brevpapir ble jeg i full offentlighet anmeldt til Legeforeningen for faglige kommentarer på et medisinsk debattmøte, omskrevet og misforstått av to journalister. Senere skrev Fretheim og hans kolleger en kronikk i Aftenposten om mine meninger.

Det blir alltid bråk når Curt Furberg blir brakt på banen – i Norge, i Sverige (4) og i USA/Canada (5). Frans Leenen og Martin Myers ble av kanadisk høyesterett tilkjent ca. 1 million dollar i oppreisning etter injurierende uttalelser fra Furberg. I kjølvannet av bråket i Norge har Curt Furberg mistet tillitt i USA og gått av som leder for ALLHAT-studien. Det var vel egentlig ingen god idé å bringe ham til landet og starte kampanjen. Det bør nå være i alles interesse å arbeide med den nasjonale utredningen i regi av Helsedirektoratet og stoppe personangrepene.

Sverre E. Kjeldsen

Ullevål universitetssykehus

Litteratur

1. McInnes GT, Kjeldsen SE. Never mind the quality, feel the width – ALLHAT revisited. *Blood Press* 2004; 13: 330–4.
2. Fretheim A. Fortolkning av forskning. *Tidsskr Nor Lægeforen* 2004; 124: 2656–8.
3. Julius S, Weber M. VALUE: analysis of results. *Lancet* 2004; 364: 935.
4. Furberg C. Pfizer försökar vända på bevisbördan. Peter Nilsson bör hålla seg till fakta. *Läkartidningen* 2004; 101: 224–5.
5. Hansson L, Hedner T, Himmelmann A. Researchers receive record compensation from TV company for media insult linked to the calcium antagonist controversy. *Blood Press* 2002; 11: 132–3.

Homofili og «reorienteringsterapi» – igjen

Arne Schjøth's svar til mitt innlegg i Tidsskriftet nr. 23/2004 (1, 2) krever dessverre en kommentar. Nok en gang må hans misforståelser om homoseksualitet oppklares.

Først hans forståelse av «den tause majoritet». Det er korrekt at mange holder sin seksuelle orientering skjult, men årsaken til dette er at de opplever det som umulig å stå frem som homofil (3). Mange forsøker derfor å leve heterofilt som forventet av omgivelsene, hvilket forklarer at enkelte er mottakelig for «livshjelp og reorientering». Å leve i strid med sin identitet går på bekostning av liv og helse, og ved å utnytte

dette kan Schjøth og hans likesinnede selv skape den målgruppen de legitimerer sitt arbeid med.

Schjøth forsøker å bruke homobevegelsens lave medlemstall som bevis for at mange ikke ønsker å «befeste en homofil identitet» (2). Det ville være underlig om de som sliter med å erkjenne sine følelsesmessige preferanser, skulle melde seg inn i en homoorganisasjon! Schjøth viser videre til en undersøkelse som bekrefter at reorientering er mulig, og spør om jeg taler mot bedre vitende (2). Undersøkelsen bygger på et selvselektert utvalg på 200 personer, som alle selv ønsket endring (4). De ble gjenstand for «reparasjonsterapi», som beskrives som psykoterapi, samtaler/rådgivning eller deltakelse i et behandlings-/endringsprogram for homoseksualitet (ex-gay ministry program). Dette er langt fra noen god dokumentasjon på at forsøk på å endre folks følelsesmessige og seksuelle preferanser er vellykket eller ønskelig.

Schjøth har helt korrekt registrert at jeg forbigår det han kaller viktige verdipørsmål (2). Et eksempel på et slikt «verdispørsmål» finnes i hans opprinnelige innlegg, der han skriver at «den heteroseksuelle familie må ikke svekkes ved å bli likestilt med homofile og andre samlivsformer» (5). Slike uttalelser er så på jordet at jeg vil avstå fra å kommentere det.

Jeg beklager at en debatt som denne i det hele tatt forekommer. Å skulle argumentere for voksne menneskers rett til å innrette sitt liv som de selv ønsker, uten behandling eller annen slags korrigerende, er uverdigg, både for dem det gjelder, og for mennesker i vår tid.

Monica Wegling

Institutt for samfunnsmedisin
NTNU

Litteratur

1. Wegling M. Drepende behandling av homofili. *Tidsskr Nor Lægeforen* 2004; 124: 3096.
2. Schjøth A. Drepende behandling av homofili. Tilsv. *Tidsskr Nor Lægeforen* 2004; 124: 3096.
3. Levekår og livskvalitet blant lesbiske kvinner og homofile menn. NOVA rapport nr. 1/99. Oslo: NOVA, 1999.
4. Spitzer R. Can some gay men and lesbians change their sexual orientation? *Arch Sex Behavior* 2003; 32: 403–17.
5. Schjøth A. Er homofili en entydig og fastlåst tilstand? *Tidsskr Nor Lægeforen* 2004; 124: 1965.

A. Schjøth svarer:

Det foreligger ingen representativ undersøkelse som har kartlagt spekteret av homofile erfaringer og holdninger innen den tause majoritet. Det gjelder også NOVA-rapporten. Jeg har likevel ikke betvilt at det innen denne gruppe er homofile som lider under negative holdninger fra omgivelsene. Men til forskjell fra Monica Wegling betviler jeg heller ikke at både åpne og skjulte homofile også har andre og forskjellige typer av problemer. En rekke person-

lige vitnesbyrd fra inn- og utland og faglige erfaringer viser et meget mer komplekst bilde av homofili og bifili enn det som i dag fremstilles av dem som har det retoriske hegemoni. Det gjelder blant annet en rekke eksistensielle spørsmål, inkludert usikkerhet om egen seksuell identitet, negative erfaringer fra homofile miljøer, helserisiko og andre problemer ved å begi seg inn i likekjønnet samliv, spørsmålet om reorientering og moralske motforestillinger til homofilt samliv. Å ha andre seksuelle følelser enn majoriteten er også et meget forståelig eksistensielt problem uansett omgivelsenes holdninger. Dette mangfold av personlige erfaringer og verdifuldinger betyr at i en vanskelig livssituasjon kan det være flere veier å gå, og ingen av dem er glatte.

På denne bakgrunn trenger homofili-spørsmålet ikke minst i et fagtidsskrift å bli fremlagt nøkternt, nyansert og saklig. Det har mine innlegg tatt sikte på. I kontrast til dette har Wegling tegnet et svart-hvitt-bilde akkompagnert av usakligheter. Hun hevder at negative holdninger fra omgivelsene er den eneste årsak til homofile problemer og økt suicidalrisiko, og at de homofile som ikke har forstått dette, bedrar seg selv. Homofile følelser er ifølge henne ensbetydende med en fastlåst homofil identitet som verken kan eller bør endres, og den krever å bli levd ut i likekjønnet samliv. Noen annen vei ut av en vanskelig livssituasjon finnes angivelig ikke. Den personlige autonomi skal følge hennes oppskrift. De som ønsker å gå andre veier, skal øyensynlig ikke få hjelp til dette, og slik hjelp blir fordømt. Når både personlige vitnesbyrd og anerkjente fagpersoner fremholder at reorientering er mulig for noen, opptrer hun som faglig overdommer og benekter dette. De som likevel tillater seg å gjøre oppmerksom på muligheten, møtes av krasse falske anklager. Oppfatningen om at likekjønnet samliv kan rukke ved sentrale livsverdier, plasseres helt på jordet og skal derfor ikke drøftes. Hennes toleranse i denne sak omfatter bare dem som deler hennes egen ideologi.

Jeg vil ikke som Wegling beklage at det har vært en homofilidebatt i Tidsskriftet. Den har i hvert fall vist hvordan det kan argumenteres i denne saken.

Arne Schjøth

Kristiansand